

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ГП № /2022 г.

гр. София

ДО
Г-Н МИРОСЛАВ ИВАНОВ
ВРЕМЕННО ИЗПЪЛНЯВАЩ
ДЪЛЖНОСТТА ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 47-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ Г-Н ИВАНОВ,

Прокуратурата на Република България подкрепя изцяло внесените законодателни предложения за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, предвиждащи усъвършенстване на правната уредба, свързана с престъпленията по транспорта. Изразяваме готовност да участваме на експертно равнище при обсъждане на предложените законопроекта. Противодействието на този вид престъпни деяния изисква комплексен подход, като отговорността за справянето с тях е от компетентността на държавни органи, както в системата на съдебната власт, така и в законодателната и изпълнителната. Оптимални резултати в тази насока е възможно да бъдат постигнати единствено при наличието на отлично взаимодействие и синхрон между трите власти, при стриктно спазване на тяхната функционална компетентност и принципа на разделение на властите, регламентиран в Конституцията на Република България.

Преди повече от 2 години – на 11.05.2020г., главният прокурор на Република България внесе в Народното събрание предложение за изменение и допълнение на Наказателния кодекс в частта, касаеща престъпленията по транспорта¹. Конкретният повод за предприемане на това действие е освен съществуващата тревожна дългогодишна тенденция, свързана с големия брой пострадали, включително и загинали лица, в резултат на пътно – транспортни произшествия, така и случая, при който загина журналистът Милен Цветков. Част от законодателните предложения бяха свързани със значително увеличаване размера на наказанието „лишаване от свобода“ /от 15 до 20 години/ или възможност за налагане на наказание „доживотен затвор“ за умишлено причиняване на смърт на едно или повече лица, в случаите, в които престъплението е извършено при управление на превозно средство след употреба на алкохол с концентрация над 2 на хиляда; при управление на превозно средство след употреба на наркотични вещества; при липса на необходимата

¹ <https://prb.bg/bg/news/aktualno/42452-glavnijat-prokuror-sezira-predstavitelite-na-i-157>

правоспособност и при превишаване на разрешената скорост на движение с повече от 50 км/ч.

Друга част от законодателните предложения предвиждаха в тези случаи, в полза на държавата да се отнема управляваното от деца превозно средство, независимо от собствеността му. Нещо повече, предложенията предвиждат отнемане на моторното превозно средство във всеки случай на управление с над 1,2 промила алкохол или след употреба на наркотични вещества.

Тези предложения не бяха разгледани, както от 44-тото, така и от следващите, включително и от настоящото Народно събрание, като същевременно не бяха предприети и други законодателни изменения, насочени към противодействие на престъпленията по транспорта.

В тази връзка със заповед на главния прокурор в съответствие с правомощията му по Закона за съдебната власт бяха утвърдени Указания за подобряване на организацията на работа на Прокуратурата на Република България по прилагане на разпоредбите на чл.53 от НК и чл.72 от НПК по досъдебни производства, образувани за престъпления по транспорта. В конкретния случай, указанията са издадени след задълбочен анализ на нормативната уредба и наказването на престъпленията по транспорта, извършени след употреба на алкохол и наркотични вещества, проучване на прокурорската и съдебната практика по този вид престъпления и извеждане на тенденциите. При анализа е направен извод, че основните причини за пътно – транспортните произшествия са употребата на наркотични вещества и алкохол от водачите, липсата на свидетелство за правоуправление и значителното превишаване на скоростта на движение. Откроява се тревожна тенденция за увеличаване броя на наказателните производства за управление на моторни превозни средства след употреба на алкохол или наркотични вещества. Статистиката към месец април 2020г. е сочела, че само за няколко години броят на делата за управление на МПС след употреба на наркотични вещества се е увеличил многократно, като през 2015г. същите са били 90, а през 2019г. вече са около 3000. Често резултатът от тези престъпления е отнемане на най – висшето благо – човешкия живот или причиняване на трайни увреждания на здравето. Престъпните състави и предвидените наказания не винаги съответстват на високата степен на обществена опасност и не гарантират справедливост за пострадалите лица или техните наследници. В практиката редица престъпления по транспорта се квалифицират като непредпазливи, въпреки извършването им след употреба на значително количество алкохол или превишаване на скоростта, в пъти над разрешената, сочещи към умисъл на водача.

Издаването на това методическо указание представляваше и едно от твърдяните от министъра на правосъдието в оставка г-жа Надежда Йорданова основания за предсрочното освобождаване на главния прокурор, като с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет от 07.07.2022г. внесеното от нея предложение по реда на чл. 175, ал. 5 във връзка с чл. 173, ал. 3 от Закона за съдебната власт бе отхвърлено.

На 06.06.2022г. Прокуратурата на Република България изпрати в 47-ото Народно събрание пакет от експертни предложения за промени в Наказателния

кодекс с цел подобряване на ефективността на наказателното правосъдие. Наред с изменение на редица текстове от Наказателния кодекс, касаещи престъпленията, извършени от омраза, отпадане на провокацията към подкуп, разширяване на възможностите за разследване на организираната престъпност и корупцията, подобряване на наказателноправния режим на тероризма и други, отново бяха предложени изменения в областта на престъпленията по транспорта в съответствие с многократните призови на Прокуратурата на Република България за завишаване на санкциите при управление на моторно превозно средство след употреба на алкохол и/или наркотични вещества, както и за вземане на мерки с цел превенция². Отново бе предложено и приемането на нова разпоредба за отнемане в полза на държавата на моторното превозно средство, когато то е собственост на дееца.

Проблемът, придобил обществена известност като „война по пътищата“ е с изключителна значимост предвид изнасяните данни за броя на загиналите и пострадалите в резултат на престъпления по транспорта, поради което считаме, че повече от наложителни са конкретни мерки, включително и на законодателно равнище. Липсата на институционална реакция води единствено до задълбочаване на този проблем. Нещо повече, в хода на предприетите от МВР превантивни действия по противодействие на пътните нарушения, инициирани в резултат на произшествието в гр. София, при което на 05.07.2022г. водач причини смъртта на две млади жени, бе установена и друга непозната до този момент тенденция, а именно – установени са били повече водачи, управлявали МПС под въздействието на наркотици, отколкото такива под въздействието на алкохол. Всяко едно забавяне при предприемане на конкретни действия би довело до все по-голям брой на жертвите на пътно-транспортни произшествия.

Уверени сме, че ще отговорите на обществените очаквания съобразно Вашата компетентност. Очакваме институционална реакция по внесените предложения за изменения на Наказателния кодекс, като оставаме на разположение за тяхното обсъждане на експертно равнище.

С УВАЖЕНИЕ,

ЗА ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

(съгласно заповед № РД

от _____ на главния прокурор)

**ЗАМЕСТНИК НА ГЛАВНИЯ
ПРОКУРОР ПРИ ВЪРХОВНА
КАСАЦИОННА ПРОКУРАТУРА**

² <https://prb.bg/bg/news/aktualno/58645-prokuraturata-izprati-v-parlamenta-ekspertni-predlozheniya-za-promeni-v-nk%2C-svar>